

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 25/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä tammikuuta 2015 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain 5 §:n muuttamisesta (HE 356/2014 vp).

Eduskunta-aloite

Valiokunta on käsitellyt hallituksen esityksen yhteydessä lakialoitteen
— LA 64/2013 vp laiksi kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain muut-

tamisesta (Outi Mäkelä /kok ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 21 päivänä marraskuuta 2013.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Pekka Pulkkinen, oikeusministeriö
- asiantuntija Riikka Tähtivuori, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- lainsäädäntöasioiden päällikkö Janne Makkula, Suomen Yrittäjät ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITE

Kaupallisten sopimusten maksuehdoista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että elinkeinonharjoittajien välisissä sopimuksissa maksuaika saa ylittää 30 päivää vain, jos siitä on nimenomaisesti sovittu. Nykyisin vastaava aikaraja on 60 päivää.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan ensi tilassa.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 64/2013 vp ehdotetaan, että kaupallisten sopimusten maksuehdoista annettua lakia muutetaan siten, että yritysten välisissä sopimuksissa maksuaika saa olla enintään 30 päivää.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain (30/2013, jäljempänä maksuehtolaki)

5 §:n mukaan elinkeinonharjoittajien välisissä sopimuksissa maksuaika saa ylittää 60 päivää vain, jos siitä on nimenomaisesti sovittu. Nyt

ehdotetaan mainitun aikarajan lyhentämistä 30 päivään. Voimassa oleva sääntely perustuu Euroopan unionin lainsäädäntöön (nk. maksuviivästysdirektiivi 2011/7/EU). Koska kyse on vähimmäissääntelystä, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai saattaa voimaan säännöksiä, jotka ovat velkojalle edullisempia kuin direktiivin noudattamiseksi on tarpeen.

Esityksen taustalla on oikeusministeriön yhdessä elinkeinoelämän järjestöjen kanssa tekemä selvitys yritysten maksuaikakäytännöistä. Sen mukaan yritysten välisissä maksuajoissa on viime aikoina tapahtunut pidentymistä. Kehitystä esiintyy erityisesti teollisuudessa ja silloin, kun velallisenä on velkojaa selvästi suurempi yritys.

Lakivaliokunta kannattaa ehdotettua muutosta ja on tyytyväinen siitä, että asiaan on tartuttu ripeästi ja se on valmisteltu perusteellisesti. Yritysten väliset maksuajat ovat Suomessa olleet perinteisesti lyhyitä. Se, että säännöksessä tarkoitettu aikaraja lyhennetään 30 päivään, kuvastaa Suomessa tavanomaisena pidettävää maksuaikaa ja saa yritykset kiinnittämään sopimusneuvotteluissa huomiota tätä pitempiin maksuaikoihin. Ehdotettu muutos parantaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten asemaa.

Sääntely ei estä sopijapuolia sopimasta aikarajaa pidemmästä maksuajasta. Tämän sopimismahdollisuuden säilyttäminen on tärkeää, koska yritysten väliset tilanteet ja tarpeet ovat moninaisia ja on sopimussuhteita, joissa yli 30 päivän maksuajat ovat tarpeellisia. Säännöksessä

tarkoitettua aikarajaa pidemmästä maksuajasta tulee kuitenkin sopia nimenomaisesti. Tämä tarkoittaa esimerkiksi kirjallista sopimusehtoa. Sen sijaan esimerkiksi toisen osapuolen yksipuolinen ilmoitus siitä, että noudatettu maksuaika muuttuu säännöksessä mainittua aikarajaa pidemmäksi, ei täytä nimenomaisen sopimisen edellytystä.

Lainsäädäntömuutoksen toimivuutta ja vaikutuksia tulee jatkossa seurata. On myös huomattava, että lainsäädäntötoimien ohella yritysten välisiin maksuaikakäytäntöihin voidaan vaikuttaa myös elinkeinoelämän omilla toimilla, esimerkiksi itsesääntelyllä.

Saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Aloite

Valiokunta ehdottaa maksuehtolain muuttamista hallituksen ehdottamalla tavalla. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että lakialoite hylätään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että lakialoite LA 64/2013 vp hylätään.

Helsingissä 18 päivänä helmikuuta 2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Anne Holmlund /kok	Arto Pirttilahti /kesk
vpj.	Stefan Wallin /r	Kristiina Salonen /sd
jäs.	Mikael Jungner /sd	Kari Tolvanen /kok
	Arja Juvonen /ps	Ari Torniainen /kesk
	Suna Kymäläinen /sd	Kaj Turunen /ps
	Johanna Ojala-Niemelä /sd	Peter Östman /kd.
	Aino-Kaisa Pekonen /vas	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila.